

בית משפט השלום בתל אביב - יכנן

14.6.11

ת"א 06-25509 רגנו נ' אסותא מרכזים רפואיים ואחר'

בפני הושפטת בלהה טלקובסקי כב'

תגובה וריא

גנז

נובע מרבויות בוגרויות בעומק

三

נדב ג' כיל חברה לבנות בשער

פסק דין

מג'ז גראן טהו 100% מילוי 100% גראן טהו

וונגבר, לייד 1975, עבד כאה מעשי בבית חולים אסוטה (לහן: "bih"ח"), משנת 1982 ועד
שנת 2001.

4 לטענת התובע, כתוצאה מעבודתו, נגרמה לו פגיעה מתחשכת ומצטברת בעמוד השדרה -
5 מיקרוטוראומה, עד אשר ביום 1.2.01, סבל התפרקגב חריף, מלואה בהקרנה לרגל ימין,
6 חולשה בבוהן ימין וקשיי במתון שני. בבדיקות CT ו- MRI מיום 2.2.01, אבחנה פריצת
7 דיסק בחוליות L4-L5, עם לחץ על הדורה. התובע אושפז בבית"ח ונחתם בגיןו.
8

9
10 חניבעת הינה המנהלת והמחזיקה בבייה"ח וכי שהיתה מעבידתו של התובע.

¹¹ הנתבעת הגישה הודעת צד ג', כנגד כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "כללי"), באמצעותה
¹² בוטיחה לביטוח חבות מעמידים בחוק מתוקספה הרלבנטית.

13 הנקבעה טוונת כי דין התביעה להדחות מלחמת התיאשנות. לחופין, טוונת הנקבעת, להעדר
14 קשר סיבתי, עובדתי או משפטי, בין מצבו של התובע לבין עבודתו בבייח' ולהעדר
15 אחריות נזקין, ככל שיקבע שיש קשר סיבתי בין מצבו של התובע לבין עבודתו
16

18 טענה התייחסות
19
20 טענה בכח הגננה להתייחסות התביעה וחזרה על טענה זו במסגרת תגונתה
21 לבקשתו לתיקון התביעה. בהחלטותיו מיום 10.4.08, התרתית תיקון התביעה על דרך של תיקון
22 טעם הנבען וצינית כי הטענות בדבר מועד אරוע הנזק ו/או מועד התגבשותו, הין שאלות
23 נובדיות ו/or רפואיות, הטענות ברור עובדתי ושמיעת ראיות ועל כן, תידונה בסיום
תמליריה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א-06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

3. התובע טוען כי יש לראות ביום 1.2.01, כמועד ארוע הנזק ולהלופין כמועד גילוי כך שיש
1 למנות תקופת ההתיישנות ממועד זה. התובע מוסיף וטוען כי כתוצאה מאופי העבודה
2 והמאפס הפיזי המתרחש הכרוך בה, סבל מנתק סמי אשר התפרץ באחת והתגלה רק ביום
3 1.2.01.
4. התובע מצין כי טרם המועד האמור, היה אדם פעיל, בריא ודינמי ולמעט ארועים קצרים
5 של מוחשי גב אשר חלפו כלעתם שבאו ולא דרשו התרבות רפואית, לא סבל מעבויות או
6 כאבי גב. התובע ציין בתצהירו כי: "... החל משנת 1999 ובמהלך שנת 2000, שמתה לב כי
7 עצמת המוחשים הולכת וגוברת. במהלך המשמרות בבית החולים, חשתי לעיתים כאב
8 בגב, בעיקר ביצוע פעולות שדרשו הפעלת ממאנץ פיזי...". התובע חוסיף וצין כי לא
9 התלן בפני איש אודות כאבי גב והמשיך בביצוע עבודתו וכי רק בדיעבד הבין שמצוותו הלק
10 והתדרדר עד שהגיעו לכדי הכאביים החזקים שתקמו אותו ב- 1.2.01 (סעיף 10 לתצהיר,
11 ת/1).
12
13
14. התובע ציין בתצהירו כי בשנת 1992, פנה פעם אחת ויחידה, לטיפול רפואי בעקבות כאבי גב
15 והופנה לבדיקות CT שנמצאה תקינה. התובע ציין כי לאחר מכן, חזר לעבודה מלאה ועד
16 ליום 1.2.01, לא נזקק לימי מחלת בגין כאבי גב.
17
18. התובע נשאל בחקירה הנגדית באשר לבדיקות ה- CT שביצעו בשנת 1992 וכאובי הגב מהם
19 סבל והסביר: "זה חד פגמי. באופן חד פגמי היו לי כאבים בעמוד השדרה, איןני זוכר... אני
20 לא החששתי يوم עבודה אחד עשרים שנה" (עמ' 38 לפרטוקול). בהמשך עדותו, אישר
21 התובע כי סבל מכאבי גב שהחמירו במשך השנים. צוין כי התובע העיד לאחר שנשמעה
22 עדות המומחה הרפואי מטעם בית המשפט, פרופ' ליברגל, וצין כי לדבריו המכונה ביחס
23 להתנהלות סגל רפואי, נטל תרופות לשיכוך כאבים שכן עמד לרשותו "ארון תרופות",
24 ודבריו: "...אפשר להגיד שהיא כל הזמן. זה החמיר במשך שנים. אבל כל השנים היו
25 כאבים, כמו שהוא (המומחה הרפואי - ב.ט.) אמר: התא של התווך היה מולו.
26 אופטיגון, ולטרן.
27 וכאביהם, אתה היה משוכנע שהם כתוצאה מהבעודה הפיזית שאתה עושה.
28 ת. בודאי. היה מז - בימים שהיה קשים יותר הם היו חזקים יותר. לא היה צריך
29 להיות פרופסור בשביב זה.
30 וזו, באיזשהו שלב, ב-92', הלבת לעשות סי-טי. נכו? מה קרה אחרי זה?
31 עבודה. חיים.
32 המשכת.
33 כן. כולל כאבים, אבל לא, לא דברים שהלכתי בעטיים לדופא.לקחתי אנגלטיקה
34 על דעת עצמי במלקה" (עמ' 38 לפרטוקול).
35

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א-06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

- הנתבעת טוענת כי מדובר האמורים של התובע, עולה כי הנזק אינו פרייצת הדיסק שאובחנה ביום 1.2.01 אלא תחולאות הגב ממנה סבל התובע משך שנים רבים, לפחות משנת 1992 ועל כן יש לראות בתביעת כתבייה כתביעת שחתיישה. הנתבעת מוסיפה ומפנה לתצהיר עדות ראשית שנitin על ידי התובע במסגרת תביעה שהגשים נגד המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המלל"), להכרה בתחולאות הגב כפגעה בעובדה, שם הצהיר כדלקמן: "עד שנת 1992 לא סבלתי מכאבי גב. בשנה זו עקב גל פתאומי של כאבי גב תחתון נשלחתו לבצע בדיקת CT של עמי"ש מותני שפורש תקין. מדי פעם סבלתי מכאבי גב נסבלים שהיו מתגברים בימים בהם עבדתי קשה במיוחד אלומס הכאבם לא הערכו טיפול רפואי...". הנתבעת טוענת כי גרטנותו של התובע בהליכים בתביעה דע, סוטה מהגרסה שנמסרה על ידו במסגרת ההליכים שנוהלו בבית הדין לעובודה, כמו גם מעודתו בחקירה נגדו במסגרתה אישר כי סבל משך שנים מכאבי גב. לטעתה הנתבעת מתחצהיר שניתן על ידי התובע במסגרת הדיון בבית הדין לעובודה, עולה כי נקודת הזמן שה佗בע עצמו ראה כנקודת תפנית ביחס למצב גבו, הייתה שנת 1992 ועל כן, יש למנוע את תקופת החתיישנות החל ממועד זה.
- סעיף 89 לפקודות הנזקין [נוסח חדש] (להלן: "פקודת הנזקין" או "הפקודה"), קובע הוראת החתיישנות מיוחדת כדלקמן:
- "(1) מקום שעילת התובענה היא מעשה או מחדל - היום שבו אירע אותו מעשה או מחדל; היה המעשה או המחדל נמשך והולך - היום שבו חדל;
 - "(2) מקום שעילת התובענה היא נזק שנגרם על ידי מעשה או מחדל - היום שבו אירע אותו נזק; לא נתלה הנזק ביום שairע - היום שבו נתגללה הנזק, אלא שבמקרה אחריו זה תתיישן התובענה אם לא הוגשה תוקע עשר שנים מיום אירוע הנזק" - מכאן שביחס לעולות בהן הנזק מהוועה יסוד מיסודות העולה, מאמץ סעיף 89 לפקודה את "כלל הגילוי", שנענד להאריך את תקופת החתיישנות ביחס לנזק סמי הנפטר מן העין מחד ומאידך, מגביל את התקופה במסגרת ניtin יהא להגיש תביעה בגין אותו נזק, לשער שנים מיום ארונו.
- ב"כ הצדדים התייחסו בסיקומייהם לשאלת היחס בין הוראת סעיף 89 לפקודה, לסעיף 8 בחוק החתיישנות, התשי"ח-1958 (להלן: "חוק החתיישנות"), הקובל בעניין החתיישנות שלא מדעת כי מקום בו "נעלומו מן התובע העבודות המהוות את עילת התובענה מסיבות שלא היו תלויות בו, ושאף בנסיבות סבירה לא יוכל להיות למנעו אותן, תחילת תקופת החתיישנות ביום שבו נודיעו לתובע עובדות אלה".
- ב"א 1254/99 התאזרי נ' הבהירת היישוב חברה לביטוח בע"מ, פ"ד (2) 535 (2000) ולהלן: "פרשת המאייר", נפסק כי מקום בו מדובר בעולה שהnezק הינו אחד מיסודותיה, תחול על סוגיות הגילוי המאוחר של הנזק הוראת סעיף 89 לפקודת הנזקין, בעוד שכלל הגילוי המאוחר, הקובל בסעיף 8 לחוק החתיישנות, אינו מתייחס לנזק, אלא לרכיבים אחרים של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
14.6.11
ת"א-06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

- עלילת התביעה. כפועל יוצא, יש לבחון בין שאלת גילוי הנזק, עליה תחול הוראת סעיף 89 (2) לפוקודת בין יתר רכיבי העולה, לרבות שאלת הקשר הסיבתי בין מעשה העולה לבן הנזק, אשר על מועד גילויים ניתן להחיל את כלל ההתישנות שלא מדעת, הקבוע בסעיף 8 לחוק התוישנות.
- בג"א 2206/2006 סיגמן נ' חברת דובק בע"מ (לא פורסם, 11.7.00) (להלן: "פרשת סיגמן"), חזר בית המשפט העליון וביקע כי: "כאשר מדובר בעולות נזיקין המותבססת על נזק, מועד גילויו של הנזק והשפעתו על תחילת מרוץ התוישנות מוכרע על פי האמור בסעיף 89 (2) לפוקודה. לעומת זאת ביחס למרכיבים אחרים בעילת התביעה שאינם מרכיב הנזק, חל כלל "התוישנות שלא מדעת" בחוק התוישנות על פי סעיף 8 לחוק. משמעות הדבר היא כי גילוי מאוחר של מרכיבי עילת התווענה בנזקין, הקשורים במעשה האדם או במרכיב הקשור הסיבתי בין האדם לנזק, נבחן על פי אמות המידה שבסעיף 8 לחוק התוישנות".
- בעניינו, מותקנת המחלוקת בשאלת מועד גילוי הנזק - דהיינו, נקודת הזמן ממנה מתחילה מרוץ התוישנות. בשלב השני, יש לבחון متى ארע הנזק וזאת לצורך קביעת מחסוס הזמן הקבוע בסעיף 89 (2) לפוקודה, כגבול עליון של תקופת התוישנות - עשר שנים ממועד ארע הנזק.
- הלכה היא כי מועד גילוי הנזק, ממנו מתחילה מנין תקופת התוישנות, על פי סעיף 89 (2) לפוקודה, איןו מתייחס לנקודת הזמן בו הנזק התרחש והתגלה במלוא היקפו. בעניין זה נפסק בג"א 165/83 בורכיס נ' דיר לעולה בע"מ, פ"ד ל' (4) 554 (1984), כי: "התגולות הנזק תחל את התוישנות, אם הנזוק לאדם סביר, היה בנסיבות העניין כולל מגיש תביעה בגין. אם לעומת זאת הנזק בהתגלותו הוא נזק של 'מה בכך' אשר 'אדם בר-דעת ומוגדר' לא היה בא בנסיבות הנתונות בתלווה על בכך... כי אז אין לראות בהתגלות זו, כמועד תחילת התוישנות, ויש לדחות אותו ממועד עד להתגלותו של אותו נזק, שאדם סביר היה טובע בנסיבות העניין כולל בגין". מכאן שאין להמתין לגיבוש הנזק במלוא היקפו, כדי להחויל את מנין תקופת התוישנות מחד ומآلך, אין די בגילוי של נזק של מה בכך, כדי להקבע על תחילת מרוץ התוישנות, וכן לאניין זה פסה"ד בפרשת המאייר ועי"א 702/86 איטונג בטרום (איינונו) בג"מ נ' בן הרוש, פ"ד מ' (1) 160 (1989).
- השאלת מהו הנזק שגילויו מתחילה את מרוץ התוישנות, קשורה בטבורה לשאלת האם יש להפעיל בעניין זה מבחן סובייקטיבי - מועד גילוי הנזק לנזוק עצמו או מבחן אובייקטיבי - מועד בו הנזק התגלה "לעין המדינה" ואשר הנזוק יכול היה לגלו בו במאמץ סביר. שאלת זו הוכרעה בפסק הדין בפרשת סיגמן, שם נפסק בדעת הרוב מפי כב' השופטת פרוקציה כי: "... פרשנות תכליתית מביאה לתוצאה כי עניין גילוי מאוחר של הנזק בעולות הנזקין, הנשלט על ידי סעיף 89 (2) לפוקודת, מובנה אף הוא - בדומה להתוישנות שלא מדעת על פי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א-06-25509 ורゴן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

- סעיף 8 לחוק התתיישנות - בקיום מבחן אובייקטיבי, המחייב לצורך טענת גילוי מאוחר נקיטת אמצעים סבירים על ידי התובע לגילוי עובדות המצביעות "בכח" אם לא בפועל בידיעתו".
- ישום הכללים האמורים לענייננו מוביל למסקנה כי לא ניתן לקבל טענת הנتابעת כי התקה החגלה בשנת 1992, שכן עדותו של התובע, כי בשנת 1992 פנה פעם אחת ויחידה לבדיקה לטיפול רפואי בעקבות גל של כאבי גב - לא נסתירה. הנטבעות צרפה לתיק המוצגים מטעמה דפים מתיקו הרפואי של התובע בקובת החולים אין נמצא רישומים על תלונות או פניות לטיפול רפואי בגין כאבי גב, למעט אותו רישום בודד מיום 9.8.92, בדבר CT - כאב גב תחתון והפניה ל- CT עמי"ש מותני. בדיקת ה- CT מיום 11.8.92, פורשה כתקינה ולאחר אפיוזדה זו של כאבי גב, התובע שבלבודתו, ללא כל מגבלה. מעבר לכך שבתיק הרפואי לא נמצא רישום כלשהו המעיד על פניה נוספת לתפקיד רפואי בגין כאבי גב, עד ליום 1.2.01, הרי שההתובע לא מעודד מעבודתו, לא ניתן לו ימי מחלה ולא הטלחה כל הגבלה על עבודתו בגין בעיות או כאבי גב, במהלך התקופה האמורה ועד ליום 1.2.01.
- המומחה הרפואי, פרופ' ליברגל, נשאל בחקירה הנגידית, שאלת היפוטטיות, על פייה אם החגלה היה פונה לטיפול רפואי, עבר לתקף כאבי גב משנת 2001, האם ניתן היה לגלות שהחגב הנינוי מתקדם ואולי לחציע טיפול או המנעות מפעולות מסוימות ועל כך השיב: "יש פער גדול בין למצאי הדמיה וקליניקה. הדבר העיקרי או סימפטומים. אני לא חושב שהיה למצאי הדמיה בכלל שהוא צריך לאסור עליו בצוות חירפה לעשות מהهو..." (עמ' 27 לפירוטוקול).
- התובע הודה אمنם בחקירה הנגידית כי סבל במשך השנים מכאבי גב. יחד עם זאת, מדובר במיחושים וכאבים שנפתחו בנסיבות תרופות לשיכוך כאבים, שאין דורשות מרשם רפואי (וחזקה על הנتابעת שההתובע לא יכול היה ליטול באופן חופשי מרון התרופות, תרופות נרकוטיות הדורשות מרשם רפואי).
- בניסיות אלה נראה כי התקף כאבי הגב משנת 1992, בעקבותיו בוצעה בדיקת ה- CT מיום 11.8.92, אשר פורשה כתקינה, היה בגין אפיוזדה חולפת שלאחריה התובע לא המשיך להתלוון כלפי כאבי גב ואף חזר לעומזה מלאה וסידרת, ללא כל מגבלה. משכך נראה, כי ניתן להגדיר את התקף כאבי בגין משנת 1992, כעניין של "מה בכך". עוד יצוין, כי איש מהמומחים לרבות ד"ר ולן, המומחה מטעם הנتابעת, לא טען כי על פי תוצאות בדיקת ה- CT, יש לקבוע שההתובע סבל מנכות כלשהו, בשנת 1992. כאבי גב ספורדים הינה תופעה שכיחה ממנה סובלת מרבית האוכלוסייה, לפיכך, שההתובע המשיך בעובודה מלאה, ללא היידרויזות כלשהן, ללא מוגבלות ולא פניה לבדיקה או טיפול רפואי, יש לראות באוטם כאבי גב שההתובע הודה בקיומם, אך לא נזקק לטיפול רפואי בגין, נזק של מה בכך, אשר אינו עולה כדי נכות ואשר אדם סביר לא היה מגיש תביעה בגין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א-06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

13. זאת ועוד, להבדיל ממחניות שנדונו בפרשת סיגנון, שם דובר ב涅זוק שנבדק ואובחן כסובל
1 מהחלת ריאות שנים רבות עבר להגשת התביעה, הרי בעניינו לא ניתן לראות בתובע אשר
2 לא פנה לבדיקה או טיפול רפואי ולא נעדר מעברתו, כמו שהיה מודע לכך שהינו סובל
3 ממכות בגין פגיעה בגב.
4
5
6 מהנימוקים האמורים, ראוי לקבע כי יש לראות בהתקף החורף של כאב הגב, מיום
7, 1.2.01, כמועד גילוי הנזק. אשר לשלב הבדיקה השני הנדרש על פי סעיף 89 (2) לפוקודה -
8 בעניינו, נראה כי אין תחולה ל"מחוסום עשר שנים", שכן אין מדובר באירוע תאוני, אלא
9 בזק מתמשך, הנובע מתנתאי ואופי עבורהו של התובעakash מעשי. בעניין זה קובעת הרישה
10 להוראת סעיף 89 (2) לפוקודה כי "מקום שעילת התובעה היא מעשה או מחדל - היום שבו
11 ארע העשאה או המחדל, היה המעשה או המחדל נמשך והולך - היום שבו חזר". התובע
12 עבר עד סמוך ליום 1.2.01, אז התעורר לבוקר כשהוא סובל מהתקף גב חריף. בנסיבות אלה,
13 יש לראות במועד ארוע הנזק כחומר למועד גילויו, ביום 1.2.01 ומכאן שה התביעה לא
14 התיישנה במועד הgeshta.
15
16 **מהות הפגיעה - המהלך הרפואי**
17 בבוקרו של יום 1.2.01, שהוא יום חופש מהעבודה, חש התובע כאב עז בגב התחתון, אשר
18 הופיע יחד עם הקרונה לרجل ימין, חולשה בבוחן ימין וקושי במתן שתן.
19 בבדיקות CT ו- MRI שבוצעו ביום 2.2.01, אובחנה פרייצת דיסק L4-L5, עם לחץ על
20 הדורה והיצרות ניכרת של התעללה. התובע אושפז בבית החולים ו עבר ניתוח לחצאת
21 הדיסק במרווח L4-L5 ורחיבת הנקב הבין-חוליתית גבוהה זה. במהלך תקופת החחלמה
22 ובעקבות חומרה בכ Abrams, הוענה התובע לביצוע בדיקת MRI נוספת, בה אובחן בלט דיסק
23 גדול בגובה L4-L5 עם לחץ על קדמת השק. התובע אושפז בשנית, ביום 20.2.01 ו עבר ניתוח
24 נוסף לכריית פרייצת דיסק חזורת.
25 ביום 28.2.01, אושפז התובע בבית חולים איכילוב, בין זיהום באזורי הניגנות וטופל
26 באנטיבiotיקה תוך ורידית, במשך 20 יום.
27 בתום תקופת המחללה, ביום 1.4.01, חזר התובע לנבודתו בבית החולים, אך עקב Abrams לא
28 יכול היה להמשיך בעבודתו ועל כן יצא לחופשת מחלת, מספטמבר 2001 ועד מועד הפסקת
29 עבודתו בבית החולים, ביום 31.5.02.
30 ביום 10.9.01, התובע עבר ניתוח שלישי, במהלךו בוצעה לאמיניקוטומיה רחבה בגובה L4-
31 L5, הפרדת צלקת וScheduler לחץ על השק הדורלי. כן בוצע קיבוע של חוליות L4-L5, על ידי
32 שטל עצם וקיומו בין חוליות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
14.6.11
שי'א 06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

1 עקב החמרה בכאבים, עבר התובע ביום 29.7.02, ניתוח רבייע לצורך הוצאת השתלים.
 2 לאחר הניתוח התפתח זיהום והתובע אושפז בבית החולים ביום 12.8.02, לצורך טיפול
 3 אנטיביוטי תונך ורידוי.
 4 ביום 2.2.03, התובע אושפז בבית חולים איכילוב, עקב החמרה בכאבים וחשד לזיהום חזה.
 5 התובע שוחרר מאשפוז יום, ביום 3.2.03, עם הוראה להמשך טיפול אנטיביוטי תונך ורידוי.
 6

- 7 **שאלת הקשר הסיבתי - האם נגרמתה לתובע נכות בתוצאה מעבודהו?**
- 8 התובע תאר את עבודתו כدلמן: "במסגרת עבודתי במחלה בית החולים, ומאות
 9 ושמשתי כאח מעשי, (להבדיל מaż מוסמך), נדרשתי לבצע את המטלות הבאות:
 10 א. סידור החולים במיטסים ורחיצתם לאחר ניתוחים - במיוחד החולים גברים, החולים
 11 המוגבלים בניירותם מכל סיבה שהיא וחולמים אשר הינם כבדי משקל.
 12 ב. העלאת והזרת החולים ממיטסים לכורסא /או לשירותים /או לצורך ניודם
 13 ושינויים במסגרת הטיפול הפיזיותרפי. תפקידו כלל ליווי החולים וסיועם ברוחצה,
 14 בין היתר ולעתים נאלצתי אף להרים חליקו ונפלו במקלהת /או
 15 בשירותים.
 16 ג. רחצת החולים בשל אי מסוגלותם להתניע באופן עצמאי.
 17 ד. ביצוע שיגויי תגונת לחולים המרותקים למיטסים ואינם מסוגלים /או אינם
 18 מושרים מבחינה רפואית לרודת ממנה.
 19 ה. חלוקת אוכל והאכלה אלו מבין החולים אשר אינם מסוגלים לאכל באופן עצמאי.
 20 ג. קבלת החולים והכנתם לניטוחים השונים.
 21 ז. סידור המחלקה וסידור מלאי ציוד מתכלה פריקת ארגזים ובאים של תרופות
 22 ונחלים.
 23 ח. **סיווע בחלוקת תרופות** (סעיף 4 לתקהיר, ת/1).

24 התובע הוסיף וציין בתצהיריו כי עבד בעיקר בשרות בוקר, שהינה המשמרת הפעילה
 25 והעומסה ביותר וכי מרבית המקרים היה הגבר היחיד במחלה לפיקח נתקש לבצע את
 26 העבודות הקשות ואף נקרא לסייע בהרמות החולים, לרבות החולים בעלי משקל רב, גם
 27 במקרים אחרות וሚולם לא סרב. התובע הוסיף וציין כי במשך כל שנות עבודתו, לא היה
 28 בבי"ח ציוד עיר להרמת החולים וכי הוא נאלץ להרים בעלי משקל הזקנים לעזירה
 29 ואיינט יכולם לסייע בנשיאת משקל גופם, ללא כל אמצעי עזר. התובע הוסיף והuid כי בשל
 30 חוסר כח אדם ובשל חיותו רופק, התבקש פעמים רבות לעבוד משמרות כפולות וגם לכך לא
 31 יכול היה לסרב.

32
 33
 34 התובע תמק תביעתו בחומרה דעתו של ד"ר רוטמן זימונד, אשר תאר את אופי העבודה כאת
 35 מעשי וציין כי "קשה להימנע מטענה לא פיזיולוגית ומהרגשת לחץ בגין התהותן בזמן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א-06-25509 ורגן נ' אסונא מרכזים רפואיים ואח'

הרמת חולה, בעיקר כשההפעולה מתבצעת ללא עזרה מספקת. דברים אלו, לפי הספרות המקצועית, מביאים את הסיכון לחלות מחלת דיסק מותני... אין צורך בארוע טריאומטי מסוים חד פעמי כדי להזכיר קשרו הסיבתי שבין תנאי בעודתו... למחלת הדיסק המותני מכיוון שההתפתחות מחלת הדיסק והיחששותו התרחש על בסיס של ח齐ים חזורים,מושכים ומצטברים בזמן העבודה". ד"ר רוטמן העיריך את נוכחות של התובע בשיעור של 30%, בגין מוגבלת קשה בתנויות עבודה המותני ו- 10% נוספות נוספים עקב חולשת ברגלי ימין וקבוע כי אינו قادر לעסוק בעבודתו כאח מעשי באופן מוחלט.

19. מטעם הנتابעת וצד ג', הוגשה חוות דעתו של ד"ר גולדן. ד"ר ולן ציין בחواتם דעתו כי "בעת
9. קרות האירוע הנטען ביום 1.2.01 היה מר ורגן בן 44, ובעוורו ה- 5 לחימם מחלת ניוניות
10. בעיש מותני ופריצת דיסק המס מצא שכיח לא קשר לתנאי העבודה או העיסוק.
11. עבודתו של מר ורגן כאח סיעודי, כפי שתיאר אותה בפני, הינה העבודה השגרתית אותה
12. נדרש לבצע כל אחד במסגרת עבודתו ולא הובא בפני כי אריעת מהלך בעבודתו אירע חריג
13. כלשהו שיש בו כדי לגרום לפריצת דיסק L4-5.
14. מצבו הרפואי של מר ורגן ביום תולדת אירע פריצת הדיסק L4-5 מימיין, אירע חד זה
15. קרה בעת שהיה מר ורגן בביתו לא קשר לעבודתו, בשל כך נחתה בהמשך 4 פעמים ובוצע
16. קיבוע עמוד השדרה המותני, בגין קיימת ביום הגבלה קשה בתנויות עבודה השדרה
17. המותני.
18. מיקרוטראומה לעמוד השדרה גורמת למחלת ניוניות מואצת של הדיסקות הבין חוליות,
19. מחלת המתבטאת בהפחנת החידרציה של הדיסקות ונוראית ב- MRI של מר ורגן רק
20. בגובה S1-L5. מחלת ניוניות זו, בגובה אחד בלבד, אין בה כדי להסביר את ההגבלה
21. הקשה בתנעות שנמצאה בבדיקה ד"ר רוטמן ובבדיקתי.
22. לא קיימת ביום בספרות הרפואי עבودת מחקר המצביע על כך שמי שלוקה במחלת
23. ניוניות של הדיסקה הבין חוליות מצוי בסיכון גבוה יותר לפריצת דיסק, לעומת מי שאין
24. לו מחלת דיסקות הבין חוליות".
25. ד"ר ולן חלק על הקשר הסיבתי בין מצבו של התובע לבין בעודתו והעיריך את נוכותו של
26. התובע בשיעור של 30%, בגין מגבלה בתנעות עמוד השדרה. ד"ר ולן חוסיף וצין, כי אין
27. מקום לקביעת נוכות נוספת בין חולשת הרגלי, שכן לפי תקנה 27 (ב) לתקנות הביטוח
28. הלאומי (קביעת דרגת נוכות לנפגעי עבודה) תשתי"ז - 1956 (להלן: "תקנות המילוי"), אין
29. לקבוע נוכות נירולוגית בגין מחלת הדיסקה הבין חוליתית, מקום בו נקבעה נוכות בגין
30. הגבלה בתנעות עמוד השדרה.
31.

32. 20. נוכת הפערים בין חוות דעת המומחים מטעם העדים, בעיקר בשאלת הקשר הסיבתי בין
33. מצבו של התובע לעבודתו כאח מעשי, מיגנטי כמושחה רפואי מטעם בית המשפט את פרופ'
34. מאיר (איiri) ליברגל, מנהל המחלקה האורתופדית בבי"ח הדסה.
35.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א 06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

1 פרופ' ליברגל ציין בחוחות דעתו, כי שאלת הקשר הסיבתי בין מצבו של התובע לבין עבודתו
 2 מצוריה על הגבול שבין תחומי הרפואה התעסוקתית והאורטופדייה וכי: "תחלותת הגב
 3 התחתון היא ניונית וקשורה הן ל'הזדקנות' הדיסק הבין חולתי והן לעומס מuszבר.
 4 מדובר באמנו בבעיה שכיחה באוכלוסייה כולה אלומם בפירוש יש קבוצות סיכון בהן נכללים
 5 גם העוסקים במקצועות הסיעוד. סייעוד אורטופדי בהקשר שוציאין, ותואר הדרישות ממנו
 6 במהלך עבודתו הוא בודאי בין המקצועות הקשים בהקשר זה. ככל מר步 סביר להניח כי
 7 לעומס בעבודה ותרומה משמעותית להתקפות הנכות שבדיוון...". פרופ' ליברגל העיר את
 8 נוכנותו של התובע, בשיעור של 30%, בגין הגבלה קשה בתנעות הגב התחתון ו- 10% נוכות
 9 נוספת, בגין חולשת של מישרי כף הרגל הימנית וציין כי נוכנותו של התובע אינה אפשררת
 10 עבודה כאח מקצועי במחלקת אשפוז אורתופידית.

11

12 פרופ' ליברגל נזכר על חוחות דעתו. .21

13 פרופ' ליברגל ציין בעדותו כי על אף שאינו מומחה ברפואה תעסוקתית הרי ש"הידע
 14 ותתיתיחסות שלו לנושא העבודה קיים גם בהיבט מהקרי וגם בהיבט תפקידי בבייה
 15 שעשייך הרובה מאוד אנשיים חלקיים גם אנשי סייעוד עם בעיות רפואיות..." (עמ' 12
 16 פרוטוקול). פרופ' ליברגל הוסיף וציין כי הקשר בין העיסוק במקצועות הסיעוד לבין בעיות
 17 גב הינו קשר מוחך ומקובל. לפיכך, עוזב סייעוד המתלוון על כאב גב ובבידיקתו תמצא בעיה
 18 אובייקטיבית, הרי שבהדר ארוע נקודתי אחר כגון פגיעה בתאונת, יוכר הקשר בין בעיות
 19 הגב לבין העבודה וזאת על סמך הספורות והמחקר הרפואי, המכירים בעבודה הסיעודית
 20 כגורם מוגבר סיכון לתחלותת גב (עמ' 13 לפרטוקול).

21 פרופ' ליברגל הוסיף וצין כי "...הקשר בין תחלותת גב לממקצועות מסויימים בסיעוד הוכר
 22 באופן מהקרי. על פי המקרים, מי שעוסק בסיעוד פועל, מרים משקל של כ- 70 ק"ג
 23 ביום, יש עניין של מפרק מהגוף, משקל מהותני. בוגרdez להרמות משקלות מתכונת שאני
 24 מניה שאפשר לתכנן את הפעולה בצהורה מדעית, כשאתה מטפל בחולה שתנתאים קורס
 25 או משתף פעולה יותר או פחות, נחשף לפעולות לא צפויות שהן יותר מיקרו טראומה, מה
 26 שאני עשו עכשווי אני למעשה מה החשברים שאנו נתונים לאוות קשר שנמצא
 27 בצהורה די ברורה בספרות האורתופידית וה תעסוקתית בין עיסוק במקצועות בודדים
 28 שהסיעוד הוא חלק מהם לבין תחלותת גב" (עמ' 14 לפרטוקול). פרופ' ליברגל נשאל באשר
 29 לקיום של גורמי סיכון נוספים לתחלותת גב, כגון; גיל ותחליך הזדקנות טבעי של הדיסק,
 30 או מבנה קונסטוטוציונלי של החוליות, אך ציין כי בהתחשב בכך שהעובדת שהעובדת
 31 במקצועות הסיעוד הוכרה כגורם סיכון לתחלותת גב ובהתחרש בכך שהמדובר עבד כאח
 32 מעשי כ- 20 שנה..." יש סבירות שזה קשור לתעסוקה ועוצמתם של גורמי הסיכון
 33 האחרים לדעתו היא פחתת חזקה" (עמ' 57 לפרטוקול). פרופ' ליברגל הוסיף וציין כי אופי
 34 הממצאים כפי שהוזגמו בבדיקה ה- CT מיום 1.2.01, המדגימה פריצת דיסק גדולה, כמו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
14.6.11
ת"א-06-25509 ורנו נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

1 גם תואר הנימנות, תומכים בעובדה שלא מדובר באירוע של פריצת דיסק חמורה על רകע
 2 אירוע טראומטי - תאומי אלא במהלך אקטוי רפואי (עמ' 21-22 לפוטווקול).

3 .22 לאחר שבתי ועיגתי בחותם דעתו ועדותו של פרופ' ליברגל, אין בידי לקבל טענות הנتابעת
 4 בדבר העדר קשר סיבתי בין מצבו של התובע לבין עבודתו. פרופ' ליברגל סבר והסביר
 5 בחורבה בחותם דעתו ובעדותו את הספורות ומחקרו הרפואי בסוגיות הקשורות בין עבודה
 6 במקצועות הסייעד לתחלואת גב. בנסיבות אלה, ראייתי לקבל את קביעתו וחותם דעתו של
 7 פרופ' ליברגל, כי בהעדר ראייה לאירוע תאומי, סביר יותר להניח שמדובר של התובע הינו
 8 תולדות של כעשרים שנות עבודה בסיעוד, אשר תועצה של גורמי סיכון אחרים דוגמת גיל
 9 ואו הזדקנות טبيعית. טענה הנتابעת בדבר קיומו של גורמי סיכון נוספים כגון יתר
 10 ועישון, לא הוכחה כבדיע, שהרי התובע הוכיח בחקירה חזרה כי עישן אי פעם (עמ' 42)
 11 לפוטווקול) ומשקל של התובע עופר לשנת 2001, לא חוכת. בנסיבות אלה, כאשר העבודה
 12 בתחום הסייעד הוכרה כגורם המגביר את החסתבוות לתחלואת גב, סבורה אני כי
 13 הוכח על בסיס מazon החסתבוויות שסביר יותר כי מזבון התובע, לרבות האירוע החריף
 14 של כאבי גב מופיע סבל ב- 1.2.01 ואשר הווביל לשורת הנימנותם שעובר לאחריו, נבע
 15 מעבורתו רבת השנים בתחום הסייעד מאחר גורמי סיכון אחרים, לרבות תחלואה טبيعית
 16 הקשורה לגיל והזדקנות של הדיסק.

17 .23 זאת ועוד, אין בידי לקבל טענה החלופית הנتابעת כי גם במידה שיקבע קשר סיבתי בין
 18 במצבו של התובע לבין עבודתו, הרי שיש לקבוע כי הנכות הקשורה לתחלואת הגב הייתה
 19 בשיעור של 10% בלבד. פרופ' ליברגל ציין אמם בעדותו כי מרבית החוליםים שנגעים לנימנות
 20 כריתה דיסק נורטירם, בסופו של יומם, עם נכות בגבולות של 10% וכי למזלו הרע של התובע,
 21 המהלק הקליני הסתבך באופן שהוביל לנימנותם חווים וויהום קשה, באופן שהותיר נכות
 22 צמיתה בשיעור של 30%, בגין הגבלה קשה בתנועות הגב המותני. יחד עם זאת, פרופ' ליברגל
 23 ציין, כי "התיק הזה הוא לא תיק של רשלנות רפואיים ולא סיוך של זיהום מניטוח" (עמ'
 24 לפוטווקול). בהעדר טענה או ראייה לשלנות רפואי, המנתקת את הקשר הסיבתי בין
 25 התחלואה תולדת עבודתו מרובות השנים של התובע בסיעוד לבון הנכות, הרי שיש לראות
 26 את הנכות שנוצרה בסופו של הטיפול הרפואי, אשר נדרש בגין אותה תחלואה, כנובעת
 27 מאותו גורם יסודי ואין מקום לחלק את הנכות בין פריצת הדיסק לבין סיבוכי הנימנות,
 28 לרבות הזיהומים והצורך בנימוחים חזוריים. כן אין מקום לחלק את הנכות בין הגורם
 29 התעסוקתי לגורמי הסיכון הננספים שכן טכח קביעת פרופ' ליברגל כי הגורם התעסוקתי
 30 הוכר כגורם סיכון ממשוני לתחלואת גב וכי סביר יותר להניח כי תחלואת הגב של התובע
 31 קשורה לעבודתו כאח מעשי, אין מקום לחלוקת הנכות באופן שרק חלקה יזקף לחובת
 32 הגורם התעסוקתי. בנסיבות אלה, יש לראות בגורמי הסיכון הננספים, אשר לא ניתן לדעת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א 06-95509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

- אם היו באים לידי ביטוי בתקלאה אלמלה עבודתו רבת השנים של התובע בסיעוד, בבחינת
"גולגולת דקה".
1
2
3
4. אשר לשיעור הנכות, הטענה כי אין מקום לקבעת נכות נירולוגית בגין מחלת הדיסקה הבין
5 חוליתית, מקום בו נקבעה נכות אורתופידית בגין הגבלה בתנועות עמוד השדרה, נזונה
6 לאחרונה בbg'צ 1634/09 בין ציון פנס נס נ' המצד לביטוח לאומי (לא פורסם, 7.3.11), שם
7 נקבע לאחר בדיקת ועדת מומחים רפואיים ובהתאם לחוזעת המיל' כי "אין זה נכון"
8 מבחינה רפואית להגביל את הנכות עקב בקע דיסק לנוק אורתופדי או נירולוגי מבלי
9 שאפשר לפסק נכות בגין שני הליקויים גם יחד. הגבלת זו הינה טעות מהותית".
10
11 סופו של יום ומהנים מוקים המפורטים, ראייתי לאמץ את חוות דעתו של פרופ' ליברגל ולבכוע
12 כי נכותו של התובע הינה בשיעור של 30%, בגין הגבלת קשה בתנועות עמוד השדרה המוגנה
13 בשיעור של 10%, בגין חולשת מיישרי כף רגל ימין. הנכות הרפואית המשוקלת מסתכמת
על כן בשיעור של 37%. כן ראייתי להוציא ולקבע כי הוכח על בסיס מאzon ההסתברויות
14 קיומו של קשר סיבתי בין תחלואה הגב בה לocket התובע, לבין עבודתו רבת השנים כאח
15 מעשי בשירותו הנטבעת.
16
17
18 **שאלת האחריות**
19 התובע טוען כי על הנבעת כמעמידתו הינה מוטלת חובה לצפות את הסיכון הכרוך בבייצוע
20 עבודתו ולנקוט באמצעות מניעת הסיכון. לטיענת התובע, הנבעת התרשלה בכך שמנעה
21 משך שנים, מהצפת כח עבודה מספק ומתאים וכי עקב מזוקת כח אדם, נאלץ לעבוד שעות
22 ממושכות בנסיבות כפולות, מדי יום ביום, ללא הפסקות, תוך שהוא נדרש להפעלת כח
23 פיזי מוגבר לצורך הרמת חולים ומשאות במשקל כבד וזאת מבליל שניתנו לו עזרים מכניים
24 או חשמליים מתאימים.
25
26. מנגד, טוענת הנבעת להעדר אחריות בגיןן. לטיענת הנבעת, התובע ביצע את עבודותו
27 כאות מעשי, כמקובל בתפקידים אחרים ובעולם. הנבעת מוסיפה וטענת כי הגם שעבדה
28 הסיעוד הינה עבודה פיזית קשה, הרי זה אופי העבודה ואין דרך אחרת לבצעה.
29 אשר טוענה בדבר העדר "邏輯" לעורך הרמת חולים, מפני הנבעת לעודתו של
30 פרופ' ליברגל אשר ציין בחקרתו הנגדית, כדלקמן: "בעניין הרמת חולים יש מס' מנופים
31 מצומצם. במחלקה שלנו יש אולי אחד, אני חשב והוא משותר יותר ממחלקה אחת. לדעתי
32 10-15 שנה" (עמ' 25 לפרוטוקול).
33 הנבעת מוסיפה וטענת כי התובע ציין בתצהיריו שלא התלוון בפניו איש מההמוניים עליו כי
34 היו סובל מכabi גב וכי בחקירה הנגדית, סטר את האמור בתצהיריו וטען כי התלוון על
35 כאבים וכי הוצע לו לעבור למשמרות ערבית אך הוא סרב לכך משום שהוא מעדי משמרות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א-06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

- 1 בוקר, על אף שהעובדה בהן קשה ועמוסה יותר. הנتابעת טוענת כי בהעדר תלונות מצד
2 התובע בדבר קושי ביצוע העבודה או בדבר כאבי גב, לא היה עליה לצפות את הסיכון
3 להתרחשות התק הנטע.
4
- 5 הלכה היא כי מעביר חב' כלפי עובדו חובת זהירות רחבה, לרבות חובה להנחי שיטת עבודה
6 בטוחה, להזכיר את העובד בכל הנוגע לשיטת העבודה, הסיכונים הטמוניים בה וככלו
7 הזרירות הנדרשים ולפקח על ביצועה הנאות של שיטת העבודה, תוך ישות הוראות
8 הבטיחות, ראה לעניין זה; ע"א 663/88 שרייזאן נ' לביבי אשקלון בע"מ, פ"ד מ" (3) 225,
9 ע"א 90/371 סובתי נ' רכבת ישראל, פ"ד מ" (3) 345 וע"א 655/80 מפעלי קירור בעפומן בע"מ
10 נ' מרצייאנו, פ"ד לו (2) 592.
- 11
- 12 לאחר שבתי ובחנותי העודיעות והראיות שהובאופני, סבורה אני כי לא עלה בידי התובע
13 להוכיח כי הנتابעת התרשלה והפירה את חובת הזרירות המוטלת עליה כמעביר בכל הנוגע
14 למצבת כח האדם במחלקה ואספקת אמצעי עוזר מתאימים לביצוע העבודה. יחד עם זאת,
15 סבורה אני כי הנتابעת הפירה את חובת הזרירות המוטלת עליה כמעביר, בכל הנוגע להזרות
16 התובע מפני הסיכונים הכרוכים בעבודתו ותדרكتו בדבר אמצעי הזרירות הנדרשים למיניהם
17 הסיכונים הטמוניים בעובדה - ואפרט את דברי.
18
- 19 טענת התובע כי בהעדר כח אדם מספיק נאלץ לעבוד שעות ממושכות ומשמרות כפולות מדי
20 יום ביום - לא הוכחה. מעבר לכך שהtolower לא הגיש את דוחות הניכחות שלו בעובדה
21 לאורך שנים עבודה הרבה, על מנת לתמוך טענותו לעובדה במשמרות כפולות ולא הוכח כי
22 עבר הרבה ובבלתי סביר של שעות עבודה שביעית, הרי שמדובר בחותם הספרדים
23 שצורפו לתיק המוצגgers מטעם הנتابעת, עליה כי במרבית החודשים, התtolower לא עבר מעבר
24 לתיקן וגס בחודשים בהם ביצע שעות נוספת, אין מדובר בשעות נוספות שהיינו בלתי
25 סביר על פניו. איי מתעלמת מהאמור בתצהירה של גבי רבקה בייבי, אחות אחרת
26 במחלקה האורתופידית אצל הנتابעת (להלן: "גב' בייבי"), כי התtolower נזק להגיע לעובדה הרבה
27 לפני השעה 00:00, בה מתחילה משמרת הבוקר ולפעמים אף הגיע בשעה 05:00 והתחליל
28 לטפל בחולמים וכי שעות אלה לא חושבו לטרוק קבלת שכר, שכן היו "מעל לתקן" אלא שgas
29 אם התtolower הגיע שעה או שעה וחצי מוקדם מהנדיש, לא הוכח כי מדובר במלשת שעות
30 עבודה בלתי סבירה, החורגת מהמקובל והמותר. זאת ועוד, לא הוכח מה תקין כח האדם
31 הנדרש במחלקה דוגמת זו בה עבד התtolower או כי מצבת כח האדם שהועסכה בפועל על ידי
32 הנتابעת בבית החולים בכלל ובמחלקה בה עבד התtolower בפרט, נפה מהמקובל והסביר.
33
- 34 אותו דין ביחס לטענת התtolower בדבר העדר אמצעי הרמה מכניים. עדותה של גבי בייבי כי
35 מכשיר הרמה אינו מיועד לעזרה לאנשים מוגבלים דוגמת אלה בהם טיפול התtolower אלא

בבית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א 06-25509 ורגנו נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

1 לחולמים משותקים באופן מוחלט ועל כן אין חשיבות לעובודה שהיה במחולקה רק מכשיר
2 הרמה אחד או כי הרמת חולמים הזקנים לעורה, לא מותבצעת באמצעות מכשיר הרמה,
3 אלא בעורת אדם נסוך (סעיף 9 לתקציר, נ-2) - לא נסורת.
4 מעבר לזאת שלא הזכיר כי היה צורך ביוטר מכשיר הרמה אחד או כי קיומו של מכשיר
5 הרמה אחד חורג מהסביר והמקובל בבתי חולמים בסדר גודל של בית החולים המגנוול על ידי
6 הנتابעת, יצוין כי פרופ' ליברגל ציין בעדותו בחקירה נודית לגבי המחלקה האורתופידית
7 בבית חולמים הדסה "בעניין הרמת חולמים יש מס' מנופים מצומצם. במחלקה שלנו יש אול'
8 אחד, אני חושב והוא משרת יותר ממחולקה אחת. לדעתי 15-10 שנה" (עמ' 25 לפרוטוקול)-
9 ומכאן שלא הזכיר כי צייד הרמה המצווי בבית החולים המגנוול על ידי הנتابעת, נופל
10 בຄומו מהנטנדרט המשובל בעניין זה.

פרופ' ליברגל הוסיף ו אישר מותו נסיגו רב החנים כמנהל מחלקה אורתופדיות כי: "הקשר בין תחלואת גב למתקומות מסוימות בסיעוד הוכר באופן מחקרי, על פי המחוקרים, מי שעוסק בסיעוד פועל, מורים משקל של כ- 70 קילו ביום, יש עניין של מרחק מהגוף, משקל מהותי. בנויגוד להרמות משקלות מתוכננת שאני מניה שאפשר לתכנן את הפעולה בצורה מדויקת, כשאתה מטפל בחולה שפתח שפתאות קורס או משתח פעליה יותר או פחות, נחשף לפעריות לא צפויות שהן יותר מיקרו טראומה, מה שאני עשה עכשו אני למשה מסביר מה ההסברים שאנו נתונים אותו קשור שנמצא בזורה די ברורה בספרות האורתופדיות וה תעשיוקתיות בין שימוש במתקומות בודדים לשימוש הפעיל הוא חלק מהם לבין תחלואת גב" (עמ' 14 לפירוטוקול) ובהמשך הוסיף ו ציין כי: "מכלול העבודה הסיעודית אינה רק הרמת חולמים, יש עוד הרבה דברים אחרים, כמו רחצת החולה, סיור המיטה. אני חשב שהחשיבות של אנשים במקטוע השימוש לעומס על הגב היא למרות הדדרים שאנו נמנעים לעוזר להם..." (עמ' 26 לפירוטוקול). פרופ' ליברגל ציין כי קיימות מודעות לביעתיות שמצויב שימוש רב שנים במקטוע השימוש בכל ובאורתופדיה בפרט, בהקשר של תחלואת עמוד שדרה וכי ו"מננים לתת עורה", לרבות הדרכה וחינוך מטאים "איך להרים נכון" (עמ' 14 ו- 25 לפירוטוקול). על רקע עדות זו של המומחה, בדבר הקשר הפוך בין שימוש בסיעוד לתחלואת גב והמודעות לסוגיה זו שוכנה לדיוון והכרה בספרות ובמחקר הרפואי, סבורה אני כי הנתקעת התורשה והפרה את חובת זהירות המוטלת עליה כמיudit, בכך שלא דאגה להזכיר את התובע מפני הסכנות החזירות בעבודתו ולא דאגה להזכיר באשר לאמצעי הזהירות ושיטות העבודה בהן עליו לנוקוט, על מנת למנוע או לצמצם את הסיכון להתפתחות תחלואת גב.

33. התובע נשאל אם כאשר התקבל לעבודה, השבירו לא את מהות העבודה ודרכ ביצועה והשיב:
 "halbiso li midim v'ameru li: tachtil leibod, baato yom. Afilo la lekcho prashim aishim".
 אמרו: בהמשך השבוע נרשו". התובע אישר כי האחות הראשית במחלקה השבירה זו את

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א 5509-06 רוגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

1 הדברים האופייניים במחלקה ואת הדברים המהותיים והקשיים, עם קבלתו לבעודה, לפני
2 שנים שנה ועמ' 39 לפרטוקול. התובע נשאל אם היו הדרכות של פיזיותרפיסטות והшиб
3 על כך בשילחה (עמ' 35 לפרטוקול). לגבי ביבי, ציינה אמנם בתצהירה כי "חולמים שזוקקים
4 עזרה אין מעבירים באמצעות מכשיר הרמה אלא בעוזרת אדם נסף... האחיות והאחים
5 ידעו זאת ופנו בבקשת עזרה, כאמור, מידת הצורך" (סעיף 4 לתצהיר, נ/2), אך לא ציינה
6 כי נערכו על ידי הנتابעת הדרכות מסוודרות בכל הנוגע ליסכונים הטטוניים בעבודות הסיעוד
7 בהקשר של תחלאות גב ובאשר לשיטות עבודה והרמה נכונות, שימנו ו/או יצמצמו את
8 הפניה. עד יצוין בהקשר זה כי מעדותם של התובע ושל גבי נתן אל, שעבדה ככח עוזר, עליה
9 כי בדרך כלל האחיות הן שבקשו מהתובע עזרה לצורך הרמת והורדת חולמים, בהיותו גבר
10 (עמ' 46-47 לפרטוקול) וכי התובע לא נוג בקש עזרה מהאחות (עמ' 48 לפרטוקול). גם
11 לגבי ביבי ציינה בתצהירה כי: "...לא זכר לי כי פעם ביקש מני עזרה או מחותה אחרת
12 במחלקה ואף לא טען בפני כי הינו סובל מכאבם כתוצאה מהעבודה" (עמ' 12 לתצהיר,
13 נ/2).

14 בהתחשב בכך שהקשר בין העיסוק במקצועות הסיעוד לבין מחלאות גב עקב חשיפת
15 העוסקים במקצועות הסיעוד לעומס על עמוד השדרה, ידווע ומוכר בספרות הרפואית, היה
16 על הנتابעת להזהיר את העובדים מפני הסיכון הכרוך בעבודה ולהדריכם בשיטות העבודה
17 הבטוחה להרמת חולמים, הרמות משאות כבדים וביצוע יתר המטלות הכרוכות בכיפוי
18 ובחלפת עומס על עמוד השדרה. מתקבל עלי כי בעבודות רחיצת חולמים, סיידור המיטה,
19 העברת חולמים והרממתם, הינו חלק בלתי נפרד מקצוע הסיעוד וכי אין דרך לבצען.
20 יחד עם זאת, הדרכה בשיטת העבודה הנכונה והבטוחה לביצוע הפעולות האמורות, הינה
21 בוגר אמצעי זהירות פשוט וдол, שיש בו כדי להגביר את המודעות בקרב העובדים לביצוע
22 נכון של הפעולות האמורות לצורך שמירה על בריאותם. חובתה המוגברת של הנتابעת
23 כמעבידה, לדאוג לשלומים ובוחנים של עובדייה, מטילה עליה את החובה לקיים הדרכה
24 בדבר שיטת העבודה הנכונה לצורך הרמת חולמים ומשאות ולהקפיד על ביצועה. בהדר
25 ראה לכך שהנتابעת קיימה הדרכות בדבר הסיכון הכרוכים בעבודה בדבר שיטות
26 העבודה הבטוחות, לרבות שיטת הרמה נכונה של חולמים ומשאות כבדים והקפידה על
27 יישומן, יש לראות בה כמי שהתרשלה והפרה את חובת הזיהירות המוטלת עליה כלפי התובע.
28

29 עוד ראייתי לציין בהקשר זה כי ביום 1.4.01, בתום תקופת אי הקשור לאחר הניתוח השני,
30 התובע חזר לעבודתו. גם אז, כאשר היה ידוע וברור כי התובע סובל מחלות גב
31 משמעותית, בגין עבר שני ניתוחים, הנتابעת לא דאגה להעמידו לבדיקה רפואית לשם
32 קביעת כושר לעבודה או בדיקת הצורך בחטלה מגבלות על כושר עבודתו. רפואי ליבורגל ציין
33 בחוות דעתו כי החזרה לעבודה מאמצת לא הייתה המלצה נכונה, אך הנכות מקורה בעיקר
34 בפריצת הדיסק שהסתבכה לתחלואה קשה. יחד עם זאת, התנהלות הנتابעת בהקשר זה,
35

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת'א 06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

1 מעידה על חוסר מודעותה לשיכון הכרוך בעבודות הסיעוד בכלל ולמי שסובל מתחלוות גב,
 2 בפרט.
 3

תרומות רשלנות

4 התובע ציין בתצהירו כי לא הتلונן בפני איש ולבתו שלא בפני עמיותתו לעובדה, על כאבי
 5 הגב מכם סבל (סעיף 10 לTCP, ת/1). גב'نبي ציינה אף היא בתצהיריה כי התובע לא
 6 התלונן בפנייה, או בפני אחת אחרת במחילה, כי עבדתו קשה לו או כי חינו סבל מכאבם.
 7 בחקירותו הנגידית, אישר התובע כי סבל מכאב גב וכי היה מודע לקשר בין מידת הקושי
 8 בעובדה, לבין כאבי הגב (עמ' 38 לפroxטוקול). בסיבות אלה, היה עליו להتلונן בפני
 9 הממושנין עליו ולידע אותם בדבר כאב הגב מהם הוא סובל.
 10

11
 12 אמנס התובע חזר בו מגרסתו, כי שפורתה בתצהיר העדות הראשית וכשנשאל בחקירה
 13 נגדית האס נכוון שלא הtelונן בפני הממושנין עליו על כאבי גב, השיב: "וזאי שכן, ככל ידעו
 14 על הכאבם" - אלא שנוכחות העובדה כי מדובר בגרסה כבושה, העומדת בניגוד לאמריה
 15 מפורשת של התובע בתצהיר עדותו הראשית, לא ראייתי קיבל טענותיו כי הtelונן בפני
 16 הממושנין עליו על כאבי גב.
 17

18 משקבעתתי כי יש להעדיף את גרסתו הראשונית של התובע כפי שפורטה בתצהיר עדותו
 19 הראשית, כי לא הtelונן בפני הממושנין עליו על כאבי הגב מכם סבל, הרוי שהנתנהגותו נגועה
 20 באשם תורם. יש לזכור כי בראש ובראשונה, אדם אחראי כלפי עצמו, לשמרה על שלומו
 21 ובריאותו. משחתובע סבל מכאב גב ואף היה מודע לקשר בין עובdotו לבין העדרו ועל מנת שניין
 22 לדוח על כך למושנונים עלי, על מנת שתבחן כשירותו והאמתתו לעובdotו ועל מנת שניין
 23 יהא להעמידו לבדיקה רפואית ולבחון את הצורך בהטלת מגבלות מסוימות על כושר
 24 עובdotו, אם לתקופה מסוימת ואם לצמימות, מה שיכל היה למנוע ו/או לצמצם את הנזק
 25 הנירוש המתמשך, אשר תוכאותיו באו לידי ביטוי בפריצת הדיסק החדרפה מיום 1.2.01.
 26 משחרתובע החריש ולא הtelונן על כאבי הגב מכם סבל ובכך מען מהנתבעת - כמעבידתו,
 27 מידע רלבנטי המתייחס לכשו וקשרתו לעובדה, תQRS בהתרשלותו לחומרה המתמשכת
 28 במצבו. בהתחשב בחובתו של התובע כלפי עצמו מודע ומאמין, בהתחשב ברצונו לשמר על
 29 מקום עבודתו ולהמשיך לבצע את תפקידו על הצד הטוב יותר ובשוקל את הפרת חובתה
 30 של הנתבעת כמעבידה, להביא בפניו עובדייה את הסכנות הכרוכות בעובדה, בכל המתייחס
 31 לתחלות גב, על מנת להגביר את המודעות לשמייה על בריאותם ולהדריכם בדבר שיטות
 32 עבודה נאותות לביצוע פעולות הכרוכות בעומס על עמוד השדרה, ואיתני להעירך את מידת
 33 אשמו התורם של התובע, בשיעור של .40%.

34
35

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א-06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

ההודעה לצד ג' 39
 הנتابעת הגישה הודעה לצד ג' בנגד כל באמצעותה בטוחה בביטחון חבות מעמידים, מיום
 31.12.83 ועד ליום 15.9.97. 40
 מדובר בתביעה בגין נזק מתמשך שנגרם לתובע כתוצאה מעבודתו אצל הנتابעת, משך כ- 20
 שנים. בסעיף 89 (2) לפקודת הנזקון, נקבע "מחסום" זמן של 10 שנים מיום ארוע הנזק
 שלאחר מועד זה, לא ניתן עוד להגיש תביעה.
 בעניינו מדובר בגין מותמשך אשר אינו ניתן להפרדה. לפיכך, סבורה אני כי ניתן לחייב את
 כל מבטחת של הנتابעת, החלק מן התקופה, באופן יחסי לתקופות הביטוח בעשר השנים
 שקדמו להגשת התביעה, דהיינו בגין התקופות שמיוט 10.4.96 ועד מועד הגשת התביעה.
 כלל ביטהה את הנتابעת עד ליום 15.9.97. לפיכך מתוך תקופת עשר השנים הלבנטו, על
 כלל לשפטות את הנتابעת בגין תקופת ביטוח בת 17 חודשים, דהיינו בשיעור של 14% (120) :
 17), מכל סכום שהנתבעה תחויב בו כלפי התובע.

גובה הנזק 41
הנכות הتفسורית והפסדי השתכרות
 כזכור נכוותו הרפואית המשקלת של התובע מסתכמת בשיעור של 37%.
 פרופ' לירגאל היסיף ציין בחומרה דעתו כי נכוותו של התובע אינה מאושרת עבודה כאת
 מקצוע, במחלקה אשפה אורתופידית. בנסיבות אלה, אין ספק כי נכוותו של התובע אינה
 בגדר נכות תפוקודית בעלת השפעה של ממש על כושר עבודתו והשתכרותו של התובע.

התובע אישר בחקירהו הנגדית כי עד מועד פרישתו מהעבודה, ביום 31.5.02, קיבל כבר ע"ח
 ימי מחלת (עמ' 31 לפרטוקול). התובע חסיף והעיד כי מאז הפסיקת עבודתו אצל הנتابעת
 אינו עובד (עמ' 30 לפרטוקול). כששאל האם ניסה למצוא עברודה כלשהי, השיב: "לא כי
 אני לא יכול לעבוד בשום מקום, גם מבחינה פיזית וגם מבחינה نفسית ממשם שמאז
 הניתנות, אחרי הניתנות השני, הייתי לאוורך כל הזמן בטיפולים פסיכיאטריים
 ופסיכולוגיים ואפשר לואות בתקיך הרפואי גם במסגרת קופ"ח וגם בMagnitude כללית" (עמ'
 31 לפרטוקול). אין חולק כי התובע אכן יכול לעמודו במקרה כזה. יחד עם זאת, אני
 סבורה כי התובע אייבד לחלוטן את כושרו לעבוד ולהשתכר ו גם אם נדרש לו תקופת
 שיקום והסבה מקצועית, הרי שיכל היה להשתלב בעבודה שאינה דורשת מאמצים פיזיים.
 משהתובע לא עשה ממש כלשהו לפנות לשיקום מקצועי ולא ניסה להשתלב בעבודה
 כלשהי, פעיל בנגדו לחובת הקטנת הנזק. עוד יצוין בהקשר זה כי התובע לא טען לנכות
 نفسית ולא הגיע חוות דעת של מומחה בתחום הפסיכיאטרי, לפיכך טענתו כי לא יכול היה
 לשוב ולהשתלב בעבודה גם מבחינה نفسית, אינה יכולה להתקבל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
14.6.11
ת"א-06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

- .42 אשר לתפקידו של התובע, כפי שעולה מסטרוי המקב מימים 6.9.09 ו- 5.5.10, אשר צורפו לתצהיר החוקר, נ/ר, אצין כי ראוי להתייחס מכל עדות שבהערכה ועדות סבירה בתצהיר החוקר לרבות הערכה לגבי אופן הליכתו של התובע, מהירות ההליכה או משקל הפת או השקית שהתובע חרים. הסתטים מדברים بعد עצם. בסיבות אלה, לא ראוי ליחס משקל להיו של החוקר בגין מתחמה בלבד בעת ביצוע החקירה.
- .43. לאופם של דברים, אין סבירה כי תפקידו של התובע כפי שעולה מຄלות המקב, חורג מהסביר בהתחשב בנסיבות שנקבעה. יצוין כי הליכה במהירות של 4-5 קמ"ש, אינה בגין הליכה מהירה והתובע אינו נראה מרום משקל חריג או מבצע פולח כלשי שאינו מתיישבת עם עדותו לגבי מצבו או עם הנסיבות שנקבעה. כן אין בסרטים האמורים כדי לסתור או לכՐסם בקביעת המומחה כי התובע אינו יכול לשוב לעבודתו כאח מעשי.
- .44. בסיבות העניין, בהתחשב בתקופת המתחלה שאושרה לאחר הניתוח תחזרון, עד ליום 1.4.03 ובהתחשב בתקופת שיקום והסבה מקצועית שנדרשה לתובע נוכח אי יכולתו לחזור לעובdotו כאח מעשי, ראוי לפסק פיזי בגין הפסד השתכרות מלא למשך שנתיים ממועד הפסקת עבודתו של התובע אצל הנتبעת, זהינו לתקופה של מיום 1.6.02 ועד ליום 1.6.04.
- .45. את הפיזי בגין הפסדי השתכרות לתקופה מיום 1.6.04 ואילך, עברו ולעתיד, ראוי לפסק על בסיס הפסד בשיעור של 50% מבסיס השכר וזאת בהתחשב בכך שהתובע אליו יוכל לחזור לעובdotו כאח מעשי מחד ומайдן, בהתחשב בכך שאין לראות בו כמי שאביד חלקו את יכולת העבודה וההשתכרות.
- .46. את הפיזי בגין הפסדי השתכרות, ראוי לבסס על שכרו של התובע, עבור לארע פריצת הדיסק בפברואר 2001. על פי טופס 106 לשנת 2000 (נספח ת/8 לתיק המוגדים מטעם התובע), השתכרות השנתית של התובע הסתכימה בסך של 113,942 ש"ח, דהיינו סך ממוצע של 9,495 ש"ח בrhoטו לחודש, המסתכמים בהצמדה להיום, בסך מעוגל של כ- 12,000 ש"ח לחודש.
- .47. בהתאם לעקרונות האמורים, מסתכם הפיזי בגין הפסדי השתכרות כדלקמן:
- .48. א. בגין הפסד השתכרות מלא למשך שלשים, מיום 1.6.02 ועד ליום 1.6.04, סך של 30 ש"ח (24 x 12,000) ובצרכו ריבית ממוצע התקופה (1.6.03), סך של 376,250 ש"ח.
- .49. ב. בגין הפסד השתכרות בעבר, מיום 1.6.04 ועד היום, משך 84 חודשים בمعالג, על בסיס הפסד בשיעור 50% מהשכר, סך של 504,000 ש"ח (12,000 x 84 x 0.5) ובצרכו ריבית ממוצע התקופה (1.1.08), סך של 542,555 ש"ח.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א-06-25509 ורגן נ' אסותא מרכזים רפואיים ואח'

ג. בגין הפסד השתכרות בעמידה, מהיום ועד הגיעו של התובע לגיל 67, סך של 272,272 ש"ח (12,000 x 0.5 x 0.454).

ד. הפסיכו בגין הפסדי השתכרות, בעבר ובעתיד, מסתכם על כן, בסך של 1,693,077 ש"ח.

הפסד פנסיה והפרשות לתנאים סוציאליים

במסגרת עבודתו של התובע אצל הנטבע, הופרשו עבورو כספים לקרון הפנסיה מבטחים, לרkn השתלמות ולביטוח מנהלים (ואח פרוט הרשות בטופס 106 לשנת 2000). בנסיבות העניין, לא ראייתי לקבל טענת התובע באשר להפסדי פנסיה שנגמרו לו עקב הפסקת עבודתו שכן לא הוגשה חווית דעת בעניין זה. מעבר לאות יצוין כי שלא נסק פיזיו בגין הפסד השתכרות מלא, אין גם מקום לפסקת פיזיו בגין הפסדי פנסיה מלאים. בנסיבות העניין, ראייתי לפסק פיזיו גלובלי בגין הפסד פנסיה והפסד הפרשות לתנאים סוציאליים, בסכום גלובלי של 170,000 ש"ח.

עזרה חזות

סביר בעיני, כי התובע נזק לעורה בתקופות אי הכלוש והחלמה לאחר הניתוחים וכי הינו נזק ועלול להשזק גם בעתיד לעורה יתרה, בשל נכותו. כו' מקובל עלי כי גם אם העורה ניתנה לתובע, על ידי משפטונו ובן זוגו, הרי שמדובר בעורה החורגת מהسابיר והמקובל בין בני משפחה וכי התובע זכאי לפיזיו בגיןה. הפסיכו המבוקש בסיכון התובע בראש נזק זה, בסך גלובלי של 120,000 ש"ח, הינו סביר בהתחשב בנסיבות הפגיעה והנסיבות וכן אני פוסקת.

הוצאות רפואיות

אשר להוצאות רפואיות, כאמור בהלכה שנפסקה בע"א 5557/95 **סהר חברה לביטוח בע"מ נ' אלחדר, פ"ד נא (2)**, התובע זכאי לקבל את הטיפול הרפואי הנדרש לו, במסגרת קופת החולים שבה הוא חבר ומחייב תוראות חוק ביטוח בריאות מלכתי, התשנ"ד-1994.

יתרה מכך, משהפגעה הוכרה על ידי המיל"ל, כפגיעה בעובדה, התובע זכאי להחזר הוצאות רפואיות והוצאות נסעה לטיפולים רפואיים, מכח תקנות הביטוח הלאומי (מתן טיפול רפואי לנפגעי עבורה), התשכ"ה-1968.

יחד עם זאת, בהתחשב בחוצאות מסוימות, בגין תלותם דמי השתתפות לצורך קבלת טיפול רפואי ורכישת תרופות, מעבר להחזר המיל"ל, ראייתי לפסק פיזיו גלובלי בסך של 5,000 ש"ח, בגין ראש נזק זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
14.6.11
ת"א 06-25509 ורגן נ' אסחותא מרכזים רפואיים ואח'

- 1 הוצאות ניידות**
2 התובע העיד כי אין ברשותו רישיון נהיגה. כפי שעה מקלטות המעקב וכפי שההתובע אישר
3 בעדותו, הינו חולק ברגל, חוץ בסביבת ביתו והן טוילים רגילים בפרק. בנסיבות אלה, כאשר
4 התובע נדרש במלוא לשירותה ציבורית, בהיותו חסר רישיון נהיגה ובהתחשב בכך
5 שיתכן ובגין נכותו, נמנעה או תמנע ממנו בעתיד, האפשרות לעשות שימוש באוטובוס או
6 שיתקשה בהליכה רגלית, ראוי לפסק פיזיו גלובל, בסך של **30,000** ₪, בגין הוצאות
7 ניידות יתרות, בעבר ובעתיד.
- 8**
- 9 כاب וסלב**
10 בהתחשב בנסיבות הפגיעה, הנימוחים שההתובע עבר ותקופת ההחלמה הממושכת ובהתחשב
11 בנסיבות הצמיחה שנותרה בשיעור של 37%, סכום הפיצויים המבוקש בסיכון התובע בגין
12 כаб וסלב, בסך של **300,000** ₪, הינו בגדר הסביר וכן אני פוסקת.
- 13**
- 14 סיכום וnicויים**
15 סכום הפיצויים כפי שנפסק לעיל, מסתכם בסך של **2,318,077** ₪ ולאחר ניכוי תרומות
16 רשלנותו של התובע, בשיעור של 40%, סך של **1,390,846** ₪.
17 מסכום הפיצויים, לאחר החפקת תרומות רשלנות, יש לנכות את גמלאות המל"ל,
18 המשתכמת על פי חוות האקטואר, ד"ר רמי יוסף, בסך של **994,496** ₪ ובצורוף ריבית על
19 תשולמי העבר, סך של **1,053,023** ₪.
20 כן, יש לנכות מסכום הפיצויים את קצבת הנכות שההתובע קיבל מבטחים. על פי אישור
21 מבטחים מיום 18.7.10, אשר צורף כנספה לsicomi הנتابעת, התובע קיבל קצבת נכות
22 מלאה ממאי 2002 ועד אוגוסט 2005. כן מצוין באישור האמור כי היהות והנכסות הינה
23 תוצאה של תאונת עבודה, בגין הקרן הייתה אמורה לשלם השלהמה בין קצבת הנכות
24 לקצבת הביטוח הלאומי, נוצר חוב של **139,879** ₪, נכון לינואר 2006. על פי נספח פרוט
25 תשלומי הפנסיה שצורף לsicomi צד ג', מסתכמות קצבאות הנכות שההתובע קיבל
26 מבטחים, בסך משוערך של **250,017** ₪. יחד עם זאת, היהות ועל התובע לחזור את החוב
27 שנוצר כמפורט באישור מבטחים וחילקו של החוב אף הוחזר על ידי התובע, יש להחפתה מסך
28 קצבאות הנכות את סכום החוב, בסך של **139,879** ₪, המסתכם בשערוך ליום 28.3.11 (מועד
29 ערכית החישוב שצורף לsicomi צד ג'), בסך של **187,268** ₪. מכאן שסכום הניכוי בגין
30 גמלאות הנכות ששולמו על ידי מבטחים, מסתכם בסך של **62,749** ₪.
31
- 32** סכום הפיצויים בגין גמלאות המל"ל וממלאות הנכות ששולמו על ידי מבטחים, מסתכם
33 על כן, בסך של **275,074** ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14.6.11

ת"א-06-25509 ורגן נ' אסתה מרכזים רפואיים ואח'

- 1 אשר על כן, אני מחייבת את הנטבעת, לשלם לתובע, סך של 275,074 ש"ח, בشرط שכ"ט עי"ד
2 בסך כולל של 23% וחזר הוצאות המשפט, לצורך הפרשי הצמדה וריבית חוזית ממועד
3 ההוצאה ועד מועד התשלומים בפועל.

4 כן אני מחייבת את צד י' לשפות את הנטבעת בשיעור של 14% מכל סכום תשלום על דינה
5 לתובע, על פסק דין זה.

6 הסכומים האמורים ישולם תוך 30 ימים מהיום, לאחר ישאו הפרשי הצמדה וריבית חוזית
7 מהיום ועד מועד התשלומים בפועל.

8
9 המזכירות תמציא פסק הדין לב"כ הצדדים, בדואר ו്രשות.
10 ניתן היום, י"ב סיון תשע"א, 14 يونيو 2011, במעמד הצדדים.
11

בלחה טולקובסקי, שופטת
12
13
14

קלדנית: כהן מיטל.